

ماموریت «انعکاسی»

یکی از وظایف و رسالت‌های رسانه ملی انعکاس فعالیت‌های فرهنگی و هنری است. در این میان جشنواره‌های فجر مهم‌ترین جشنواره‌های هنری محسوب می‌شوند؛ بنابراین شکی نیست که باید به آنها پرداخته شود. آنچه

منوچهر اکبرلو
متنقد و کارشناس

تاکنون در برنامه‌های ویژه فجر در سال‌های گذشته دیده‌ایم چند ویژگی است که می‌توانست به شیوه بهتری هم انجام شود. یکی از نکات مهم این است که برنامه‌های مربوط به جشنواره باید در طول سال جریان داشته باشد و همچون خود سینما و تئاتر باشد که با رسیدن ایام فجر، قدری تغییر یافته و به شکل ویژه برنامه در می‌آید. نکته دیگر این که این برنامه‌ها بیشتر برای مخاطب ویژه جشنواره ساخته می‌شود. برای آنها که در سینما یا رسانه گرد هم می‌آیند که شامل خبرنگاران، اهالی رسانه‌های صوتی و تصویری، منتقدان و مدیران فرهنگی هستند. همین مساله باعث می‌شود که بیشتر محتوای ارائه شده در برنامه مخصوص این قشر باشد. کسانی که در این زمینه‌ها هم اطلاع کافی دارند و هم صاحب نظرند. امیدوارم در برنامه‌های امسال این رویکرد اصلاح شود؛ یعنی بیشتر ترویجی و اطلاع‌رسانی باشد. نکته دیگر این است که جشنواره نیاز به دریچه‌های مختلف برای نگاه به برنامه‌ها دارد و لزوماً این طور نباشد که برنامه‌ها را از نگاه خبرنگاران و منتقدان ثابت جشنواره ببینیم که مواضع و ادبیات گفتاری‌شان برای مخاطب تکراری و قابل پیش بینی شده است. امید می‌رود که با جمع‌بندی بازخوردهای ویژه برنامه‌های دوران قبل امسال رویکرد مردمی در این گونه برنامه‌ها بیشتر از قبل وجود داشته باشد.

رویکرد

چهل و یکمین دوره فجر

امیدوارانه است

حسین سلطان محمدی، منتقد سینما در خصوص وضعیت کلی جشنواره امسال در ویژه‌برنامه شبکه خبر از پردیس ملت گفت: آن طور که مادر این مدت دیدیم و مسئولان وزارت ارشاد هم بیان کردند نیروهای جوان وارد عرصه سینما شده‌اند و سوزهای امیدوارانه‌تری را نسبت به سال قبل شاهدیم. در نگاه کلی، این آثار امیدوارکننده است. پرسش‌های طبیعی از زاویه دید نقد مطرح است اما در شروع آن نیروهای جوان هستند که می‌توان امیدوارانه به آن نگاه کرد.

وی ادامه داد: سینمای ما نیاز دارد به صورت مستمر به پویانمایی یا آثار دفاع مقدس توجه کند. اگر تعداد پویانمایی‌ها بیشتر شود، می‌تواند این امیدواری را ایجاد کند که این بخش جلوتر برود. در بخش فیلم‌های دفاع مقدس هم باید گفت فیلم‌های این بخش برداشت امروزی از صدر اسلام است که دوره آن به انتها نرسیده است. می‌توان هنوز هم درس‌هایی از آن گرفت. به شرط آن که سازندگان اصل ماجرا را منتقل کنند و با قدرت نگارش سراغ آن بروند. همچنان که تعزیه در محرم تکرار می‌شود، آثار دفاع مقدس به دلیل نکاتی که دارد، باید به نسل امروز منتقل شود.

طنزنامه برای سیمرغ اکبر عبدی

در بخش طنزنامه سیمرغ برنامه سینما آی فیلم، تلاش می‌شود با نگاهی طنز به برخی مسائل حوزه جشنواره پرداخته شود. این برنامه در یکی از قسمت‌های خود به پرونده کاری اکبر عبدی پرداخت که یک بار برای بازی در فیلم «مادر» موفق به دریافت سیمرغ شد اما در سی‌امین دوره باطنز تلاش کرد نارضایتی خود را بیان کند. او در یکی از دوره‌های جشنواره فجر گفته بود: «چرا سیمرغ بلورین است و طلا نیست»

عبدی در مراسم اختتامیه سی‌امین جشنواره فیلم فجر در سال ۱۳۹۱ ضمن انتقاد از روند برگزاری و داوری جشنواره اظهار کرد: باید برای بازی در فیلم «ای ایران» هم جایزه سیمرغ بلورین دریافت می‌کردم. در تاریخ ۱۲ بهمن ۱۳۹۶ در آیین نکوداشت افتتاحیه جشنواره فجر مجدداً از وی تقدیر شد.

گفت‌وگوی «جام جم» با تهیه‌کننده و مجری برنامه شبکه ۴ سیما

جشنواره زیر ذره بین «نقد سینما»

فیلم فجر را نقد و بررسی کند، بلکه کارشناسان و مجریان برنامه‌ها درباره صنعت سینما، ژانرهای که دغدغه سینماگران جوان و پیشکسوت است، فیلم اولی‌ها و ... هم صحبت می‌کند. یکی از این برنامه‌ها «نقد سینما» نام دارد که به تهیه‌کنندگی یوسف بجاری و به میزبانی امیررضا مافی، پس از وقفه‌ای یکساله همزمان با برگزاری چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر بخش خود را از سر گرفته است. سری جدید این برنامه که با مشارکت سازمان سینمایی سوره تولید می‌شود، با تغییر رویکرد محتوایی و با هدف طرح مباحث عمیق‌تر درباره سینمای ایران از شبکه پنج سیما به شبکه چهار منتقل شد و همزمان با برگزاری این رویداد سینمایی در پردیس سینمایی ملت هر شب ساعت ۳ و ۳۰ دقیقه به صورت زنده روی آنتن می‌رود. با تهیه‌کننده و مجری برنامه در این باره صحبت کردیم تا مخاطبان را در جریان جزئیات این برنامه قرار بدهیم.

کافی است دفترچه خاطرات سینمایی را ورق بزنیم و نگاهی از گذشته تا به امروز داشته باشیم. در روزگاری که نه خبر از فضای مجازی بود و نه شبکه‌های اجتماعی یکی از تفریحات عموم مردم سینما و دیدن فیلم بود و همین موضوع باعث می‌شد عده‌ای علاقه‌مند هنر سینما شوند و این هنر را به صورت آکادمیک دنبال کنند. در آن روزها با شروع جشنواره فیلم فجر مردم ساعت‌ها در صف می‌ایستادند تا بتوانند پلیت جشنواره را تهیه کنند و بتوانند فیلم‌های جشنواره را ببینند. اکنون این جشنواره به چهل و یکمین دوره رسیده و رسانه ملی این روزها با پرداختن به بخش‌های مختلف جشنواره حامی آن است و سعی دارد در قالب برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی نه تنها فیلم‌های جشنواره

فاطمه عودباشی
دبیر گروه رسانه

طی سال‌هایی که در فضای سینمایی ایران فعالیت کردند، با زوایای مختلف سینمای ایران خیلی آشناست و بر همین اساس او را انتخاب کردیم و چه کسی بهتر از آقای نبوی.

نگاه جدی به سینما

وی درباره این‌که حال و هوای نقد سینما نسبت به وقعه یکساله‌ای که داشته تفاوت خواهد کرد و قرار است مخاطب ایده‌های جدیدتر یا فضای تازه‌تری را در این برنامه دنبال کند؟ می‌افزاید: همیشه در دوره‌هایی که برنامه نقد سینما در حال تولید بوده، یک نگاه ثابت وجود داشته که نگاه جدی به سینما بوده و این نوع نگاه به مقوله سینما به عنوان هنر هفتم و به عنوان یکی از رسانه‌ها و یکی از کالاهای فرهنگی تأثیرگذار روی جامعه ثابت است. ممکن است از نظر تنوع مهمانان و جنس مهمانانی که در این دوره دعوت می‌کنیم قدری تفاوت وجود داشته باشد. این تهیه‌کننده ادامه می‌دهد: ما درباره اتفاقاتی که در حال رخ دادن در جشنواره است، صحبت می‌کنیم و سعی داریم آنچه که روی پرده نمایش داده می‌شود و اتفاقی که در فضایی که دور هم جمع شدند و هر نظری که وجود دارد، ابراز شود. برنامه از کاخ جشنواره هر شب به صورت زنده ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه از شبکه چهار پخش می‌شود.

وی می‌افزاید: از طرفی قصد داریم از کارشناسان جدید و جوان سینما که امروز صاحب نظر و اندیشه شده‌اند نیز استفاده کنیم، چرا که حضور کارشناسان جوان به ما کمک می‌کند نگاهی به روز به سینما داشته باشیم. از نظر من در این حوزه روز آمد بودن نگاه اهمیت بالایی دارد، چرا که سینما اصولا هنری به‌روز است.

بجاری در ادامه تأکید می‌کند: اولویت ما این است که سینما را خیلی جدی بدانیم و نگاهی تخصصی به آن داشته باشیم. همیشه سعی ما بر این بوده که مخاطب‌مان را با استانداردی از بحث زیبایی‌شناسی و دیگر مباحث نظری سینما آشنا کنیم تا راحت‌تر بتواند محصول مورد نظر خود را انتخاب کند. درحقیقت سعی ما ارتقای نگاه و سواد مخاطب است تا بتواند این کالای فرهنگی که سینما نام دارد را بهتر برگزیند. قطعا برنامه‌های سینمایی در تلویزیون با رشد سلیقه و سواد مخاطب می‌توانند به رشد سینمای کشور کمک کنند و امیدوارم از این گونه آثار حمایت شود. ما در نقد سینما همیشه رشد سینما را مد نظر داشته‌ایم و امیدوارم در فصل جدید نیز بتوانیم چنین کاری انجام دهیم.

این تهیه‌کننده می‌گوید: ضمن این‌که نقد به مخاطب کمک می‌کند که بتواند سینما را به خوبی بشناسد و انتخاب بهتری داشته باشد. وقتی که بیننده شناخت خوبی پیدا کند در انتخاب تأثیر می‌گذارد و انتخاب مخاطب در بازار سینما اثرگذار است و در نتیجه نقد می‌تواند در کلیت سینما تأثیرگذار باشد.

نگاه

پرداختن از منظر علوم انسانی به سینما

برایش قابل بهره‌برداری باشد. اگر ما برنامه سخت ارائه کنیم حتما بخشی از مخاطب را از دست می‌دهیم و اگر خیلی هم ساده برگزار کنیم نخبان را از دست خواهیم داد. به‌هرحال شبکه چهار رویکرد نخبگانی دارد و از این جهت مخاطبان این شبکه با مخاطب هدف برنامه همخوان هستند. معتقدم که باید برنامه‌های سینمایی رادیو و تلویزیون کیفی شوند و یک سیاست و استراتژی بالادستی ایجاد شود تا ما به تکرار هم نپردازیم. تکرار موجب ابتذال می‌شود و اگر این تکرار بدون استراتژی در اشکال مختلف و هدفمند بروز کند حرف‌های خوب هم در این تکرار و ابتذال نادیده و ناشنیده واقع می‌شوند. این مجری درباره این‌که این برنامه چقدر نقش آگاهی بخشی برای مخاطب داشته است؟ عنوان می‌کند: من معتقدم آگاهی بخشی مربوط به دوره قبلی ساختار تلویزیون است که تعامل یک سوپه بود و مخاطب تحت محتوای مطلق تلویزیون قرار داشت. امروز دیگر تلویزیون این کارکرد را ندارد. تلویزیون در تعاملی چندسویه با مخاطب است. مخاطب از جهات مختلف غیر از تلویزیون ورودی دانش و

امیررضا مافی، مجری برنامه نقد سینما در پاسخ به این سؤال که چه شد که اجرای این برنامه را پذیرفتید؟ در حقیقت چه ویژگی‌هایی از این برنامه باعث حضور شما در کسوت مجری شد؟ می‌گوید: بنا بر این شد که در سازمان سینمایی سوره و شبکه چهار مجدد برنامه نقد سینما را راه‌اندازی کنند و این برنامه مدت‌ها با میزبانی و حضور من اجرا شده بود و طبیعتاً پیشنهاد دوستان تداوم فصل‌های قبلی بود. ماتلاش کردیم مانند گذشته از منظر علوم انسانی به سینما بپردازیم و درعین حال و همزمان به پوشش جشنواره اقدام کنیم. جشنواره امسال جشنواره ویژه‌ای بود و همه باید دست به دست هم می‌دادیم تا چراغ سینما پرفروغ باقی بماند. لذا من افتخار می‌کنم که دوباره از دریچه نقد سینما به مباحث عمیق‌تر و کلان‌تر فرهنگی که دغدغه همیشه من بود می‌پردازیم. این تهیه‌کننده درباره این‌که در ایام جشنواره برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی بسیاری به این رویداد می‌پردازند، شما به عنوان میزبان از چه زاویه‌ای با مخاطبان صحبت می‌کنید؟ تأکید می‌کند: ما همیشه باید برنامه‌ای را تحویل مخاطب بدهیم که

